

**Seletuskiri haridus- ja teadusministri määruse
„Munitsipaal- ja erakoolid, mille juures olevas või mille juurde moodustatavas
õpilaskodus on riiklikult toetatavad õpilaskodu kohad, ning riiklikult toetatavate
kohtade arv nendes koolides“ eelnõu juurde**

1. Sissejuhatus

Käesolev määrus kehtestatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 39 lõike 6 alusel, mille kohaselt määrab valdkonna eest vastutav minister kooli pidaja taotlusel maakonnas munitsipaal- või erakooli, mille juures olevas või mille juurde moodustatavas õpilaskodus luuakse riiklikult toetatavad kohad nende perede põhiharidust omandavatele lastele, kellel on raskusi toimetulekuga ning riiklikult toetatavate õpilaskodu kohtade arvu nendes koolides.

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Haridus- ja Teadusministeeriumi üldhariduspoliitika osakonna riigikoolide pidamise valdkonna peaekspert Madli Purge (madli.purge@hm.ee, telefon 735 4091).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Käesolev eelnõu koosneb kolmest paragrahvist.

Eelnõu esimeses paragrahvis esitatakse munitsipaal- ja erakoolide loetelu, mille juures olevas või mille juurde moodustatavas õpilaskodus on riiklikult toetatavad kohad. Samuti esitatakse samas paragrahvis kooli nime järel riiklikult toetatavate kohtade arv selles koolis.

Riiklikult toetatavale õpilaskodu kohale õpilase vastuvõtmise aluseks on põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 39 lõike 7 kohaselt elukohajärgse valla- või linnavalitsuse põhjendatud taotlus ning õpilase või piiratud teovõimega õpilase vanema nõusolek. Valla- või linnavalitsuse põhjendatud taotluses märgitakse: tähtaeg, mille jooksul õpilasele õpilaskodus elamine tuleb võimaldada; puudused õpilase hooldamisel ja kasvatamisel või muud asjaolud, mis takistavad õpilasel koolikohustuse täitmist; õpilase ja vanema suhtes kasutusele võetud muud sotsiaalhoolekandelised abinõud koos põhjendusega, miks need ei ole osutunud küllaldaseks või nende kasutamine ei ole võimalik; õpilasele ja vanemale õpilase õpilaskodus viibimise ajal osutatava abi liigid ja ulatus.

Vastavalt haridus- ja teadusministri 5. septembri 2017. a määrusega nr 26 „Riiklikult toetatavale õpilaskodu kohale õpilase vastuvõtmise üldised tingimused ja kord“ hindab Haridus- ja Teadusministeerium õpilase riiklikult toetatavale õpilaskodu kohale vastuvõtmise taotluse põhjendatust.

Kuna tegemist on vajaduspõhise toetusega, mis võib iga-aastaselt muutuda, siis tingib see vajaduse järgnevatel aastatel suurendada või vähendada nii toetuse suurust kui ka toetuse saajate ringi ning sellest tulenevalt kehtestatakse uus määrus.

	Kool, mille juures asuvad riiklikult toetatud õpilaskodu kohad	2023. a määrus	2024. a määrus	Muutus
1	Abja Gümnaasium	6	11	+5
2	Ala Põhikool	10	0	-10

3	Anna Haava nimeline Pala Kool	10	0	-10
4	Johannes Voldemar Veski nimeline Maarja-Magdaleena Põhikool	12	12	0
5	Kadrina Keskkool	16	15	-1
6	Kilingi-Nõmme Gümnaasium	15	7	-8
7	Kärdla Põhikool	12	12	0
8	Lahmuse Kool	46	46	0
9	Narva Paju Kool	14	14	0
10	Noarootsi Kool	27	27	0
11	Näpi Kool	16	20	+4
12	Otepää Gümnaasium	1	1	0
13	Retla-Kabala Kool	11	10	-1
14	Rocca al Mare Kooli Vodja Individuaalõppekeskus	11	10	-1
15	Roela Kool	15	14	-1
16	Roosi Kool	10	10	0
17	Salu Kool	15	15	0
18	Tallinna Heleni Kool	7	5	-2
19	Tallinna Kadaka Põhikool	29	27	-2
20	Tallinna Tondi Kool	19	19	0
21	Tartu Maarja Kool	11	11	0
22	Tõstamaa Keskkool	15	13	-2
23	Türi Kevade Kool	11	11	0
24	Vaimastvere Kool	23	24	+1
25	Vana-Vigala Põhikool	36	34	-2
26	Väike-Maarja Gümnaasium	12	9	-3
27	Vändra Gümnaasium	2	1	-1
	Üldkokkuvõte	412	378	-34

Eelnõu teine paragrahv on rakendussäte, millega tunnistatakse seni kehtinud haridus- ja teadusministri 20. veebruari 2023. a määrus nr 4 kehtetuks.

Eelnõu kolmas paragrahv näeb ette, et määrus jõustub üldises korras, kuid seda rakendatakse tagasiulatuvalt käesoleva aasta algusest ehk 1. jaanuarist 2024. a.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõuga reguleeritavat valdkonda ei reguleeri Euroopa Liidu õigusaktid.

4. Määruse mõjud

Eelnõu vastuvõtmisega määratakse 25 üldhariduskooli juures tegutseva õpilaskodu riigi poolt toetatavate kohtade arvud. 2014. aastast eraldatakse õpilaskodu riiklik toetus koolipidajatele lepingute alusel Haridus- ja Teadusministeeriumi kaudu.

Käesoleva määrusega loob Haridus- ja Teadusministeerium võimaluse toetada riiklikult kuni 378 õpilase elamist õpilaskoduga koolides. 2024. aasta kohtade arv kujunes vastavalt põhikooli-

ja gümnaasiumiseaduse § 82 lõikes 5 sätestatule, koolide esitatud taotlusi arvesse võttes ja Eesti Hariduse Infosüsteemi hiljemalt 10. novembriks 2023. a koolide poolt kantud õpilaste arvust tulenevalt.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 39 lõike 6 kohaselt määrab haridus- ja teadusminister koolide juurde riiklikult toetatavad õpilaskodu kohad. Riiklikult toetatavad kohad on määratud määramata perioodiks. Määrust muudetakse, kui kohtade vajadus muutub.

Õpilaskodude riiklikult toetatavad kohad on suureks abiks toimetulekuraskustes peredest pärit lastele.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Haridus- ja Teadusministeerium teeb Vabariigi Valitsusele ettepaneku, et ühe riiklikult toetatud õpilaskodu koha toetus oleks ilma toe liigita või üldtoel oleva õpilase osas 2024. aastal 2000 eurot. Tõhustatud toel oleva õpilase õpilaskodu koha toetus oleks 2024. aastal 2700 eurot ning eritoel oleva õpilase õpilaskodu koha toetus oleks 2024. aastal 3400 eurot. Vastavad rahalised vahendid sisalduvad 2024. a riigieelarves ja Haridus- ja Teadusministeeriumi eelarve osas. Rahalised vahendid eraldatakse valdavalt kohalikele omavalitsustele, erakoolide puhul erakoolide pidajatele.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras, kuid seda rakendatakse 1. jaanuarist 2024. a.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse EISis kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ja Eesti Linnade ja Valdade Liidule.

Raivo Trummal
üldhariduspoliitika osakonna
riigikoolide pidamise valdkonna juht